

Sociologie Românească

ISSN: 2668-1455 (print), ISSN: 1220-5389 (electronic)

AVANTAJE ȘI RISCURI ALE INTERNETULUI PENTRU COPII ȘI ADOLESCENȚI. STRATEGII DE MEDIERE DIGITALĂ PARENTALĂ ȘI ȘCOLARĂ. EDITURA PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ, CLUJ-NAPOCA, 2021. ANDA RODIDEAL

Ionuț CAPTARI

Sociologie Românească, 2023, vol. 21, Issue 1, pp. 184-187

<https://doi.org/10.33788/sr.21.1.11>

Published by:
Expert Projects Publishing House

On behalf of:
Asociația Română de Sociologie

***Avantaje și riscuri ale internetului
pentru copii și adolescenți. Strategii de
mediere digitală parentală și școlară.***
**Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-
Napoca, 2021. Anda Rodideal**

Ionuț CAPTARI¹

Abstract

The book addresses the issue of parental and school digital mediation strategies, identifying the key variables and highlighting the gaps found, developing a dynamic model and a *School Digital Mediation Guide* dedicated to teachers, school counselors, for a deep understanding of how the internet shapes child and adolescent development. The author remarks the distinct characteristics of technology use in digital education by creating connections between national and international studies in the field and opinions of main actors involved to guide the reader in understanding how to increase the benefits and limit the risks of using the Internet for children and adolescents. The *School Digital Mediation Guide* contains viable national-level solutions and proposals for implementing beneficial measures for children's and adolescents' digital education and integration into school and family activities.

Keywords: parental digital mediation strategy, neglecting mediation, inverse mediation, digital child's and adolescent's development.

Cartea *Avantaje și riscuri ale internetului pentru copii și adolescenți. Strategii de mediere digitală parentală și școlară* apărută la Editura Presa Universitară Clujeană în anul 2021 sub semnătura Andei Rodideal, profesor consilier școlar cu vastă experiență în domeniul psihologiei școlare, este produsul unei cercetări doctorale la Universitatea din București sub coordonarea doamnei prof. univ. dr. Valentina Marinescu.

Lucrarea tratează un subiect asupra căruia un demers de cercetare științifică era necesar: modul în care obiceiurile copiilor se transformă în era digitală, utilizând accesul la internet, din perspectiva agenților implicați: familie, școală și

¹ Școala de Studii Avansate a Academiei Române (SCOSAAR), domeniul Sociologie, București, ROMÂNIA. E-mail: ionut_captari@yahoo.com.

colegii de socializare. Este structurată judicios în șapte capitole și anexe aferente, pe parcursul a 445 de pagini, care progresează cursiv într-o manieră clară și echilibrată urmărind ca scop final crearea unui ghid de mediere digitală școlară pentru profesorii consilieri școlari.

Cercetarea Andei Rodideal, făcută între anii 2017 și 2020, urmărește să identifice specificul românesc de adaptare la modul în care principalii actori, copiii și adolescenții, părinții și profesorii, utilizează tehnologia. Astfel, se urmărește îmbogățirea cunoașterii în acest domeniu, pe trei direcții: construirea unui model al strategiilor de mediere digitală parentală și școlară, identificarea percepțiilor copiilor și adolescenților față de folosirea internetului și practicile de mediere digitală utilizate de părinți și școală și identificarea opiniilor părinților și profesorilor referitoare la soluțiile pe care le pot aplica pentru a minimiza riscurile și a potența oportunitățile accesului online al copiilor și adolescenților.

Rezultatele eforturilor depuse cu ocazia cercetării se doresc a răspunde la următoarea întrebare (p. 19): „Cum îi afectează și cum pot fi minimizezate efectele diferitelor nivele de discriminare pentru ei, astfel încât să beneficieze de șanse egale într-un viitor în care prezența tehnologiei este o certitudine?”

Pe parcursul întregii lucrări sunt folosite într-o manieră originală rezultatele cercetărilor cantitative și calitative derulate, prin care autoarea creează conexiuni între articole și studii naționale și internaționale în domeniu și puncte de vedere ale actorilor implicați, configurând o imagine de ansamblu al fenomenului dezbătut. Conținutul este redactat într-un limbaj științific elevat, dar totodată accesibil lecturii publicului larg interesat de subiectul abordat, cu un aparat conceptual și bibliografic bine și atent elaborat, însoțit de o iconografie sugestivă, bazată pe diagrame, tabele și grafice reprezentative, multe dintre acestea fiind adaptări proprii ale rezultatelor.

Metodologia dezvoltată în cercetare se desfășoară pe parcursul a trei etape (capitolul 4, 5 și 6), utilizând triangularea metodelor și a datelor pentru a genera o cunoaștere relevantă referitoare la aceste grupuri țintă.

Primul capitol, denumit „Introducere” (pp. 23-26), face descrierea situațională cu privire la discriminarea legată de accesul în mediul online, socializarea digitală, relația dintre copii și adolescenți și tehnologie și prezintă succint structura lucrării.

Cel de-al doilea capitol, „De la teorie la cercetarea practică a beneficiilor și riscurilor utilizării internetului de către copii și adolescenți” (pp. 27-82), dezbate teoriile și paradigmele sociologice care stau la baza metodologiei și a modului de abordare și interpretare a datelor, fundamentând abordarea practică ulterioară.

În capitolul al treilea, intitulat „Familia și școala - mediatori ai avantajelor și riscurilor asociate internetului pentru copii și adolescenți” (pp. 83-124), reliefa modul în care tehnologia digitală transformă copilăria, accentul se mută pe factorii care mediază relația copiilor și adolescenților cu tehnologia, părinții și școala, detaliind pe baza datelor existente problematica strategiilor de mediere parentală și școlară.

Cel de-al patrulea capitol, „Cercetarea sistematică a avantajelor și riscurilor internetului pentru copii și adolescenți” (pp. 125-186), procedează metodologic la analiza sistematică a datelor de cercetare publicate în perioada 2017-2020 la nivel mondial și a literaturii de specialitate pentru a identifica un numitor comun al rezultatelor studiilor în domeniul strategiilor de mediere parentală, cu scopul de a conceptualiza un model al dinamicii medierii digitale parentale, identificarea și definirea unor tipuri de strategii de mediere și a identifica minusurile în cunoașterea acestui domeniu.

În cel de-al cincilea capitol, „Cercetarea empirică a avantajelor și riscurilor internetului pentru copii și adolescenți” (pp. 187-244), se vor triangula datele concluzionate din capitolul anterior cu rezultatele metodelor empirice, calitativ-participative, art-creative și inovatoare (bazate pe teoria fenomenologică) cu elevii, părinții și profesorii, aplicate la nivelul unei școli gimnaziale din București (pe diverse eșantioane), pentru a identifica specificul problematicii din România. Se poate menționa și atenția deosebită acordată aspectelor de ordin deontologic: existența unui protocol de cercetare încheiat cu conducerea școlii, acorduri scrise individuale din partea părinților și copiilor, dar și a profesorilor de a participa la cercetare și protecția datelor.

Cel de-al șaselea capitol, „Dezvoltarea unui ghid de mediere digitală școlară pentru profesorii consilieri școlari” (pp. 245-278), bazat pe datele rezultate din capitolele anterioare, pilotează construcția ghidului prin analiza de programe, manuale, rapoarte, regulamente și proceduri școlare (evidențind lipsa de informații congruente și consistente), precum și starea și dinamica educației în perioada pandemiei Covid 19 și propune conținutul informațional al ghidului. Totodată, pe bază de chestionar online aplicat unor profesori consilieri școlari, se subliniază și necesitatea existenței acestuia pentru a crește nivelul de competență al implicării școlii în medierea digitală a elevilor, părinților și cadrelor didactice.

Finalul lucrării este prezentat în cel de-al șaptelea capitol, „Discuții și concluzii finale” (pp. 279-302), fiind dezbătute concluziile cercetării, sugestii pentru viitoare posibile contribuții și cercetări.

Cartea se încheie cu broșura *Ghid de mediere digitală școlară* (pp. 363-445), care reprezintă obiectivul final al acestei teze, fiind esența rezultatelor demersului de cercetare executat, cuprinzând propuneri de soluții viabile, aplicabile pe plan național în vederea adoptării unor măsuri benefice pentru educația digitală a copiilor și adolescenților și integrarea acestora în activitatea școlară și familială.

Cercetările au arătat că soluția pentru minimizarea efectelor negative și maximizarea efectelor pozitive este îmbunătățirea alfabetizării și rezilienței digitale a actorilor implicați, ce va duce inerent la o îmbunătățire a calității vieții acestora.

Din perspectivă academică, asistăm la constituirea unui itinerar atât științific, cât și practic într-un univers controversat în care minimizarea efectelor negative și maximizarea efectelor pozitive este precedat de îmbunătățirea alfabetizării și

rezilienței digitale a actorilor implicați (ducând inerent la o îmbunătățire a calității vieții acestora).

Rezultatele obținute în urma acestor cercetări sunt relevante în aprofundarea cunoașterii domeniului și pot fi luate în considerare în elaborarea unor viitoare strategii de acțiune pe linia educației digitale, la nivel de planificare și execuție.